

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO

3. ROČNÍK GYMNÁZIA

Falošné predstavy o Bohu

– čo sú a ako vznikajú

ZOPAKOVANIE...

.....

Kto nám v krátkosti
zhrnie zistenia z
predchádzajúcej
hodiny?

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

ZOPAKOVANIE...

.....

ZÁKLADNÉ VYZNANIE:

„Boh sa stal človekom, aby sa človek stal

Bohom“ (Irenej z Lyonu, 2. st.)

– nie iným bohom vedľa Boha, ale

*„Účasťou v Bohu sa človek stáva
milostou tým, čím je Kristus svojou
prirodzenosťou.“* (Ján Damascénsky, 7. st.)

TRI KROKY KRESŤANSTVA:

- **VERÍŠ**, že môžeš byť ako Boh?
- **CHCEŠ** byť ako Boh?
- **BUĎ** ako Boh!

ZOPAKOVANIE...

5 ZÁKONOV ZBOŽŠTENIA SA:

- **ZÁKON PODOBNOSTI**: Ak chceš byť ako Boh, musíš byť ako Boh.
- **ZÁKON IDENTITY**: Byť ako Boh sa dá len byť: celou svojou bytosťou, životom, úplne. Nedá sa to „dodržiavať“, „praktizovať“, ani nič podobné.
- **ZÁKON VÝLUČNOSTI**: Naraz môžem mať len jednu identitu a žiť len jeden život.
- **ZÁKON SMRTI A ZNOVUZRODENIA**: Ak chcem priať Boží život a identitu Božieho syna (dcéry), musím najprv zomrieť svojej doterajšej identite a doterajšiemu životu.
- **ZÁKON DUCHA SVÄTÉHO**: Cieľom podobnosti s Bohom je jednota s Bohom, uskutočnená v dare Ducha Svätého.

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

falošné predstavy

.....

o Bohu

„To, čo si 60 % až 80 % súčasníkov predstavuje pod slovom Boh, našťastie neexistuje.“

(Karl Rahner, teológ)

„Víc než 25 let se zde stále znovu setkávám s tím, jak nevědomé, falešné představy o Bohu lidi omezují, dotírají na ně, nahánějí jim strach a dokážou je dohnat až na hranici sebezničení. Znepokojuje mě otázka: Jak se dá vysvětlit, že má tento ničivý vliv takový účinek v životě lidí, kteří si říkají „věřící křesťané“ a kteří přece od „dobrého a milosrdného Boha“ očekávají spasení a osvobození?“

(Karl Frielingsdorf, psychológ a teológ)

falošné predstavy

..... o Bohu napríklad...:

„Bože, dneska chci s tebou po 56 letech konečně zúčtovat a říct ti, co jsem se ze strachu nikdy neodvážil vyslovit.

Až doposud jsem se životem jen vláčel a stále znova si přál, abych se vůbec nenašel nebo konečně mohl žít. Život se pro mě stal takovou trýzní, že jsem si přál zemřít. Neměl jsem ale odvahu učinit svému životu konec, na to jsem se tě příliš bál. Bože, jak často jsem si v nitru říkal, že jsem zkrachovaná existence. Můj život je totálně zfušovaný. Kde je ten zaslíbený „život v plnosti“, který údajně každému dáváš?

Co jsi na mě v těch 56 letech dopustil! Žaluji ti, ó bože, protože jsi mi upřel můj život. Víš ty vlastně, jaké utrpení byl můj život? Nenávidím tě, protože mně připadá, jako by jsi mě proklet. Nechal jsem si všechno líbit a ještě se k tomu usmíval, byť mi bylo všelijak. A to jsem považoval za pokoru a poslušnost. Ve skutečnosti to bylo masochistické sebeničení.

Ted' se však proti tobě bouřím, ty sadistický bože, volám tě k odpovědnosti. Už se nekrčím, ty hrozný diktátore! Udělal jsi ze mě živoucí vrak. Ale ty se budeš divit, už se nenechám umlčet. Píši ti své obžaloby a svou nenávist do tváře, aby to každý viděl.

Setřásám tě, nebudeš mi už sedět v patách se svými pocity viny. Chci žít a budu žít! I na to existuje jeden Bůh, ale ty to nejsi!“

(List, ktorý svojmu „bohu“ napísal istý 56-ročný rehoľný kňaz!)

odkiaľ sa berú?

.....

„Nábožensko-psychologické výzkumy poukazují na to, že představa o Bohu vzniká již v prvních letech života a je ovlivňována společensko-kulturním prostředím.

Dítě ve své představě o Bohu navazuje na docela konkrétní zkušenosti se svým prostředím, tzn. s primárními osobami, ke kterým má vztah. Otec a matka mají tak podstatný podíl na vzniku raně dětské představy o Bohu.“

(Karl Frieligsdorf, psychológ a teolog)

odkiaľ sa berú?

Problém je, že **SVET**, do ktorého sme sa narodili, má od Božieho kráľovstva hodne ďaleko.
V skutočnosti má omnoho bližšie k Peklu...

odkiaľ sa berú?

A RODIČIA,
*(ktorí boli našim
prvým bohom,
ktorý ovládal
náš život a na
ktorom sme boli
absolútne
závislí), sa tiež
málokedy
podobajú na
skutočného
Boha – skôr
naopak!*

odkiaľ sa berú?

NESKÔR,

- ked' sme prvý raz začuli zvest' o Bohu,
automaticky sme si ho predstavili ako
„zväčšeného rodiča“ (spravidla otca)
- A podobne „Druhý svet“ (Nebo) sme si
podvedome predstavili na obraz sveta, v
ktorom žijeme – len trochu
„záhrobnejšie“...

démonický „boh“

Výsledkom sa stala **predstava Boha**, ktorá ale s opravdivým Bohom má často spoločné len meno, nič viac...

A samozrejme **predstava Neba**, ktorá takisto nemá so skutočným Nebom a Kráľovstvom okrem mena spoločné takmer nič...*

* Dobre to vidieť pri pohreboch: Zomrie kresťan – a teda teoreticky by mal už „byť v Nebi“ – a ľudia nad tým pláču a hovoria: „Chudáčik! Mohol si ešte požiť...“ Čo myslíte, akú predstavu Boha a Neba v sebe nosia? ☺ ☺

zakrývajúci Boha

A tak
kedykoľvek
počúvame,
uvažujeme, či
hovoríme o
Bohu,...

zakrývajúci Poha

A tak
kedykoľvek
počúvame,
uvažujeme, či
hovoríme o
Bohu,...

... počujeme,
vidíme a máme
na myсли
namiesto Noho
nášho
vlastného
„démonického
boha“, ktorého
sme si sami
stvorili!

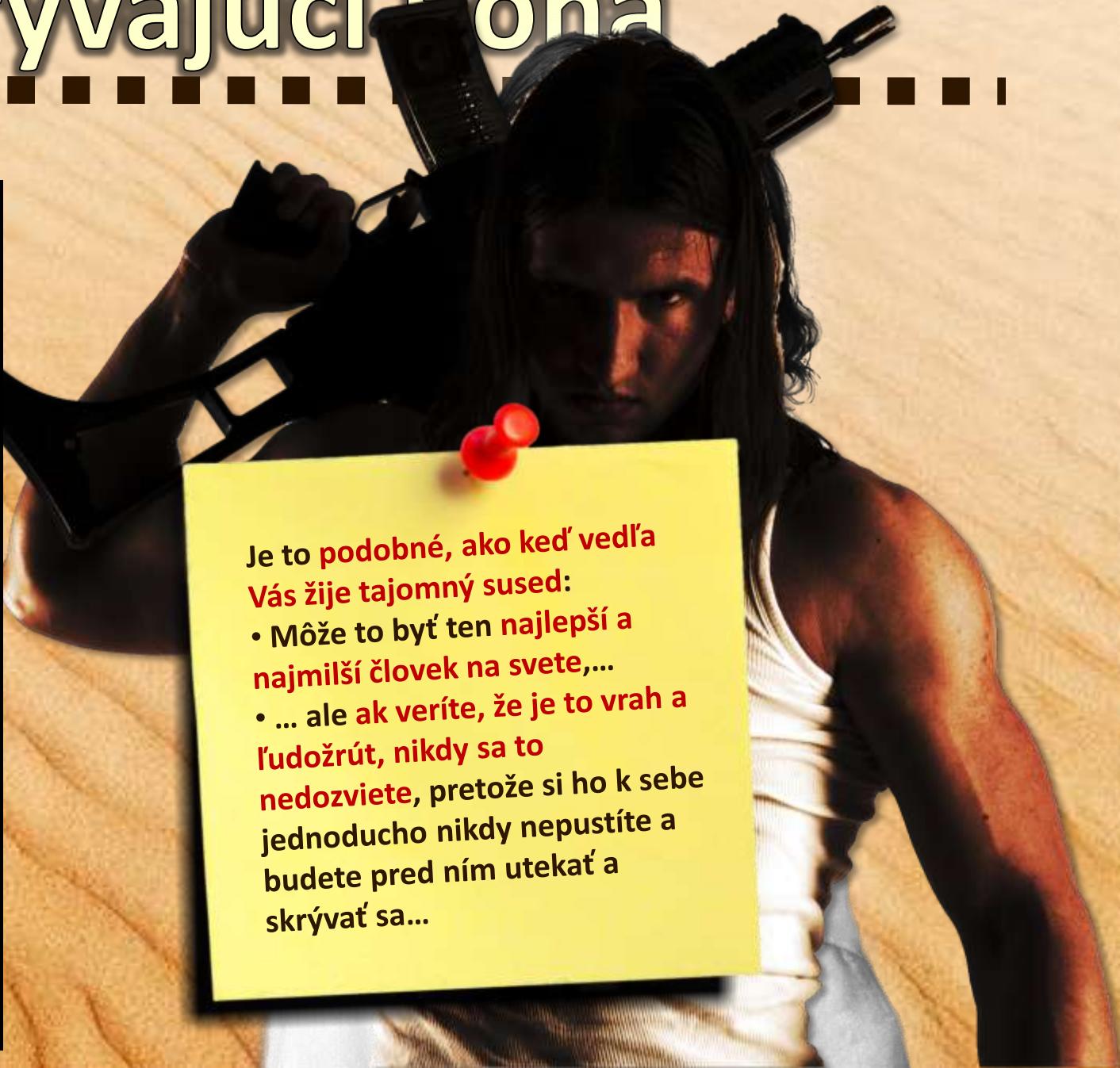

zakrývajúci Poha

Pretože stojí ako
bariéra medzi nami
a Bohom:

- vyvoláva v nás strach,
- obavy z Boha, nedôveru voči Bohu,
- bráni odvahе otvoriť sa Bohu v láske,
- a tým zabraňuje, aby sme vstúpili do skutočného vzťahu so skutočným Bohom!

Je to podobné, ako keď vedľa Vás žije tajomný sused:
• Môže to byť ten **najlepší a najmilší človek na svete**,...
• ... ale ak veríte, že je to **vrah a ľudožrút, nikdy sa to nedozviete**, pretože si ho k sebe jednoducho nikdy nepustíte a budete pred ním utekať a skrývať sa...

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

ZHRNUTIE

Prvá predstava o Bohu sa u človeka vytvára na základe **rodičov**, ktorí sú reálne „**prvým bohom dieťaťa**“.

Vplyv má takisto aj svet, v ktorom dieťa žije, jeho okolie, prostredie...

Pretože **v drvivej väčšine prípadov** ani rodičia a už **vôbec nie svet** **nie sú dokonalým obrazom Boha**...

... **výsledkom je pokrútená falošná, často až démonická predstava o Bohu**, ktorá však s Bohom má spoločné iba meno.

Táto predstava sa potom v našom živote **„nastáhuje“** na miesto **Boha** a ak ju neodhalíme a neodvrhneme, môže nám účinne **zakrývať** Boha, **brániť** nám v živote s Bohom, či dokonca nás od Boha **odviest'** úplne!

démonické...

.....
„krest'anstvo“

Ruka v ruke s
démonickou
predstavou Boha ide
aj démonická,
pokrútená, ubíjajúca
verzia krest'anstva...

stratégia prežitia

z čoho sa rodí...

Podmienená
láska: Ak splníš
naše predstavy, si
dobrá (máme Ča
radi,...)

AKO SI ZÍSKAŤ A
UDRŽAŤ LÁSKU
(uznanie,
priateľstvo,...)?

Hrozba bolesti,
odmietnutia,
utrpenia,
ublíženia,...

AKO SA VYHNÚŤ
BOLESTI
(utrpeniu,
sklamaniu,...)?

HROZBA OKOLIA

STRATÉGIA DIEŤAŤA

stratégia prežitia

napríklad:

STRATÉGIA PREŽITIA:

PERKEKCIIONISTA

„Nemám žiadnu hodnotu, ale môžem si ju kúpiť tým, že budem dodržiavať pravidlá, chovať sa správne, všetko robiť perfektne, bezchybne,...“

HODNOTY:

Poriadok, právo, systém, prísnosť, celistvosť, disciplína, zmysel pre úsilie, zlepšovanie sa, dobre odvedenú prácu...

„HLAVNÝ HRIECH“:

HNEV*

MAJÚ RADI:

Chovať sa korektnie, zavádzat' poriadok, mať pravdu, „dobre“ vykonat' svoju prácu, byť stále lepší a lepší...

Nejde ani tak o to konať *dobre veci, ako skôr konať ich správne, podľa očakávaní, noriem,...*

NEMAJÚ RADI:

Tých, ktorí nedodržiavajú pravidlá, narúšajú systém a poriadok, podvádzajú, nemajú radi kritiku, neporiadok,...

* Vtedy, ak niekto narúša poriadok, v ktorý veria.

stratégia prežitia

napríklad:

STRATÉGIA PREŽITIA:

SLUHA

„Nemám žiadnu hodnotu, ale môžem si ju kúpiť tým, že potlačím svoje vlastné túžby a potreby a budem slúžiť iným, budem sa pre nich obetovať, starat' sa o nich,...“

HODNOTY:

Služba, medziľudské vzťahy, vrelost', počúvanie, emócie,...

MAJÚ RADI:

Radit' iným povzbudzovať iných, starat' sa o iných, vyušiť, čo potrebujete, byť v strede diania (ale skôr ako „šedé eminencie v pozadí“, nie šéfovia)...

NEMAJÚ RADI:

Hovorit' „nie“, byť sami, cítiť sa nepotrební, zbytoční, odstrčení, nemat' nikoho, o koho by sa starali, musieť čakať...

„HLAVNÝ HRIECH“:

PÝCHA*

* „JA viem najlepšie, čo TY potrebujete – tak mi neprekážaj, keď organizujem Tvoj život a bud' mi za to vdăčný!“

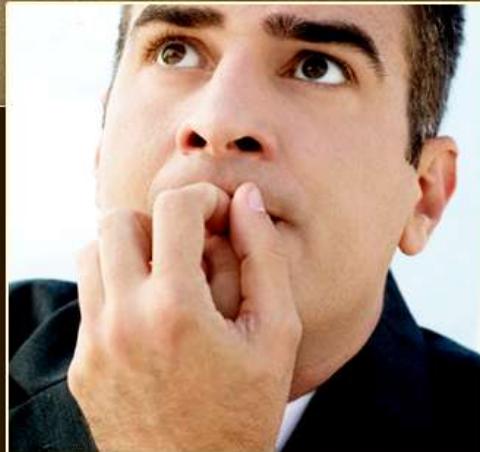
stratégia prežitia

napríklad:

STRATÉGIA PREŽITIA:

ODDANÝ SKEPTIK

„Svet je nebezpečný. Všade čihajú strašné veci. Človek potrebuje niekoho, alebo niečo, na čo sa môže spoľahnúť a čo mu poskytne bezpečie a istotu uprostred tých hrôz – a toho by sa potom mal držať!“

HODNOTY:

Dôvera, vernosť,
spoľahlivosť, oddanosť,
stabilita, citlivosť, intuícia,...

MAJÚ RADÍ:

Jasné situácie, pocit
bezpečia, mať čas
pripraviť sa, vernosť a
oddanosť.

Ak nájdu niekoho,
komu sa odvážia
dôverovať, dokážu mu
byť až krajne verní a
oddaní!

NEMAJÚ RADÍ:

Nepredvídateľné situácie,
autority, vzťahy...
nejasnosť,
dvojzmyselnosť,
vtieravých ľudí, robiť niečo
bez jasného cieľa, keď sa
niekto snaží oklamáť ich,
alebo zosmiešniť...

„HLAVNÝ HRIECH“:

STRACH*

* Existuje typ KONTRAFOBICKÝ, ktorý je zo strachu tak vydesený, že sa mu vrhne v ústrety – navonok adrenalínový fanatic... ☺

stratégia prežitia

napríklad:

STRATÉGIA PREŽITIA:

„BOSS“

„Svet je nebezpečný. Prežijú len silný. Musím byť preto silný, silnejší, než ostatní. Svoju silu si overujem v súbojoch s inými tým, že ich porážam... alebo tým, že chránim slabých, ktorí by bez mojej sily neprežili...“

HODNOTY:

Sila, množstvo, stanovovanie pravidiel, súboje, ochraňovanie slabých,...

MAJÚ RADI:

Stanovovať pravidlá z pozície sily, napravovať bezprávie, bit' sa, bojovať, vyhľadávať v skúškach sily.

Silné autá, silné motorky, silné nápoje, silnú hudbu, silné slová,...

„HLAVNÝ HRIECH“: NEHANEBNOSŤ*

NEMAJÚ RADI:

Slabosť, mäkkosť, nestálosť; nemat' nikoho, na kom by si mohli potvrdzovať svoju prevahu: či už víťazstvo v boji, alebo ochranou niekoho slabšieho...

* „Ja som šef, Ja určujem pravidlá. Ja môžem všetko, čo sa mi zachce, lebo som silnejší, ako vy. Zvykajte si!“

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

démonické...

„krest'anstvo“

Aj zoči-voči démonickému „Bohu“ potom človek takisto, úplne automaticky, uplatní svoju „stratégiu prežitia“...

démonické... „krest'anstvo“

STRATÉGIA PREŽITIA: PERKEKCIIONISTA

„Nemám žiadnu hodnotu, ale môžem si ju kúpiť tým, že budem dodržiavať pravidlá, chovať sa správne, všetko robiť perfektne, bezchybne,...“

HODNOTY:

Poriadok, právo, systém, prísnosť, celistvosť, disciplína, zmysel pre úsilie, zlepšovanie sa, dobre odvedenú prácu...

„HLAVNÝ HRIECH“:

HNEV*

MAJÚ RADI:

Chovať sa korektne, zavádzat' poriadok, mať pravdu, „dobre“ vykonat' svoju prácu, byť stále lepší a lepší...

Nejde ani tak o to konáť dobré veci, ako skôr konáť ich správne, podľa očakávaní, noriem,...

NEMAJÚ RADI:

Tých, ktorí nedodržiavajú pravidlá, narúšajú systém a poriadok, podvádzajú, nemajú radi kritiku, neporiadok,...

Ako sa pretaví do podoby „krest'anstva“?

* Vtedy, ak niekto narúša poriadok, v ktorý veria.

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

démonické... „krest'anstvo“

STRATÉGIA PREŽITIA:

SLUHA

„Nemám žiadnu hodnotu, ale môžem si ju kúpiť tým, že potlačím svoje vlastné túžby a potreby a budem slúžiť iným, budem sa pre nich obetovať, staráť sa o nich,...“

HODNOTY:

Služba, medziľudské vzťahy, vrelosť, počúvanie, emócie,...

MAJÚ RADÍ:

Radíť iným povzbudzovať iných, staráť sa o iných, vytušiť, čo potrebujete, byť v strede diania (ale skôr ako „šedé eminencie v pozadí“, nie šéfovia)...

NEMAJÚ RADÍ:

Hovoriť „nie“, byť sami, cítiť sa nepotrebni, zbytoční, odstrčení, nemat' nikoho, o koho by sa starali, musieť čakať...

„HLAVNÝ HRIECH“:

PÝCHA*

* „JA viem najlepšie, čo TY potrebujes – tak mi neprekážaj, keď organizujem Tvoj život a bud' mi za to vdăčný!“

Ako sa pretaví do podoby „krest'anstva“?

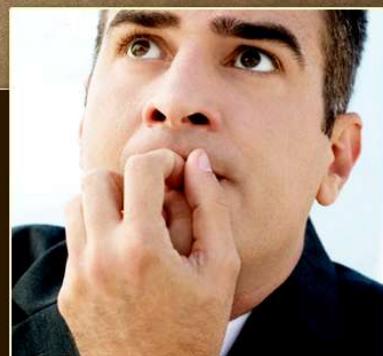
Rozumná odpoved' = 1 dnešný kredit

démonické... „krest'anstvo“

STRATÉGIA PREŽITIA:

ODDANÝ SKEPTIK

„Svet je nebezpečný. Všade číhajú strašné veci. Človek potrebuje niekoho, alebo niečo, na čo sa môže spoľahnúť a čo mu poskytne bezpečie a istotu uprostred tých hrôz – a toho by sa potom mal držať!“

HODNOTY:

Dôvera, vernosť,
spoločnosť, oddanosť,
stabilita, citlivosť, intuícia,...

MAJÚ RADÍ:

Jasné situácie, pocit
bezpečia, mať čas
pripraviť sa, vernosť a
oddanosť.

Ak nájdu niekoho,
komu sa odvážia
dôverovať, dokážu mu
byť až krajne verní a
oddaní!

NEMAJÚ RADÍ:

Nepredvídateľné situácie,
autority, vzťahy...
nejasnosť,
dvojzmyselnosť,
vtieravých ľudí, robiť niečo
bez jasného cieľa, keď sa
niekto snaží oklamáť ich,
alebo zosmiešniť...

„HLAVNÝ HRIECH“:

STRACH*

* Existuje typ KONTRAFOBICKÝ, ktorý je zo strachu tak vydesený, že sa mu vrhne v ústrety – navonok adrenalínový fanatik... ☺

Ako sa pretaví
do podoby
„krest'anstva“?

Rozumná odpoved' = 1 dnešný kredit

démonické...

„krest'anstvo“

STRATÉGIA PREŽITIA:

„BOSS“

„Svet je nebezpečný. Prežijú len silný. Musím byť preto silný, silnejší, než ostatní. Svoju silu si overujem v súbojoch s inými tým, že ich porážam... alebo tým, že chránim slabých, ktorí by bez mojej sily neprežili...“

HODNOTY:

Sila, množstvo, stanovovanie pravidiel, súboje, ochraňovanie slabých,....

„HLAVNÝ HRIECH“:

NEHANEBNOST*

* „Ja som šef, Ja určujem pravidlá. Ja môžem všetko, čo sa mi zachce, lebo som silnejší, ako vy. Zvykajte si!“

MAJÚ RADÍ:

Stanovovať pravidlá z pozície sily, naprávovať bezprávie, biť sa, bojovať, vyhľadávať v skúškach sily.

Silné autá, silné motorky, silné nápoje, silnú hudbu, silné slová,...

NEMAJÚ RADÍ:

Slabosť, mäkkosť, nestálosť; nemat nikoho, na kom by si mohli potvrdzovať svoju prevahu: či už víťazstvo v boji, alebo ochranou niekoho slabšieho...

Ako sa pretaví do podoby „krest'anstva“?

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

ZHRNUTIE

Ako reakciu na podmienenú lásku a hrozby zo strany svojho okolia si dieťa vytvára svoju vlastnú stratégiu prežitia (= povahu).

Jej cieľom je:

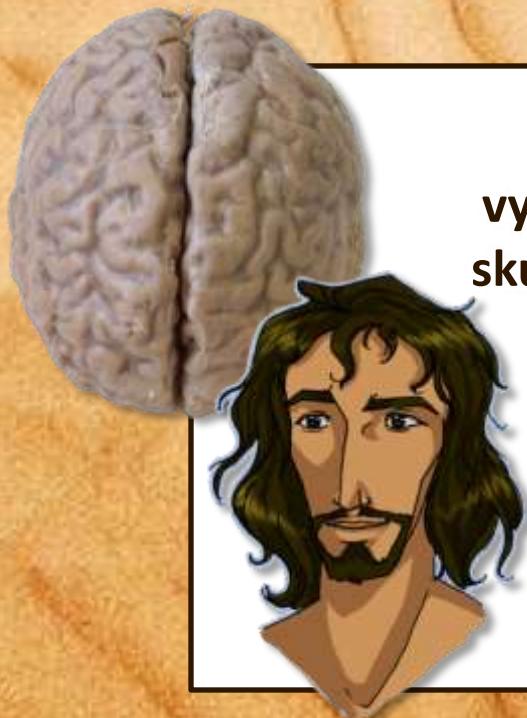
- **zabezpečiť si lásku, uznanie, ocenenie,...**
- **vyhnúť sa bolesti, sklamaniu, odmietnutiu,...**

Ked' sa dieťa dostane k náboženstvu, má sklon aplikovať túto „osvedčenú stratégiu“ aj na Boha (resp. skôr svoju „démonickú predstavu o Bohu“) a vytvoriť si tak vlastnú, pokrivenú, často naozaj deštruktívnu a démonickú verziu „kresťanstva“...

podvedomie

Dôležité je uvedomiť si, že hlavne DÉMONICKÉ PREDSTAVY O BOHU sú skôr podvedomé, než vedomé a nemusíme si ich vôbec ani vedome uvedomovať – až kým sa na ne vedome nezameriame. O to viac ale ovplyvňujú náš reálny život a reálny vzťah s Bohom!

OFICIÁLNE tak
vyznávame vieru v
skutočného Boha a
máme o ňom
vedomosti,...

... REÁLNE a
podvedome ale
stále pevne
veríme v nášho
„démonického
boha“!

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO

3. ROČNÍK GYMNÁZIA

5

KONIEC

